

32006L0114

27.12.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 376/21

DIREKTIVA 2006/114/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 12. prosinca 2006.****o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju****(kodificirana verzija)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁽¹⁾,u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora⁽²⁾,

budući da:

- (1) Direktiva Vijeća 84/450/EEZ od 10. rujna 1984. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju⁽³⁾ bitno je izmijenjena nekoliko puta⁽⁴⁾. Radi jasnoće i racionalnosti navedenu Direktivu treba kodificirati.
- (2) Zakoni o zavaravajućem oglašavanju koji su na snazi u državama članicama znatno se razlikuju. Budući da oglašavanje seže i izvan državnih granica pojedinačnih država članica, ono ima izravan učinak na neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (3) Zavaravajuće i nezakonito komparativno oglašavanje može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.
- (4) Oглаšavanje, bez obzira na to rezultira li ugovorom, utječe na gospodarsku dobrobit potrošača i trgovaca.
- (5) Razlike u zakonima država članica koji uređuju zavaravajuće oglašavanje ometaju gospodarskim subjektima provođenje reklamnih kampanja izvan nacionalnih granica te na taj način utječu na slobodno kretanje roba i pružanje usluga.

⁽¹⁾ Mišljenje od 26. listopada 2006. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 12. listopada 2006. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 30. studenoga 2006.

⁽³⁾ SL L 250, 19.9.1984., str. 17. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).

⁽⁴⁾ Vidjeti Prilog I. dio A.

(6) Uspostava unutarnjeg tržišta znači dobivanje širokog raspona izbora. S obzirom na to da potrošači i trgovci mogu i moraju na najbolji mogući način iskoristiti unutarnje tržište te da je oglašavanje vrlo važno sredstvo stvaranja izvornih prodajnih mjesta za svu robu i usluge diljem Zajednice, trebalo bi uskladiti i osnovne odredbe kojima se uređuje oblik i sadržaj komparativnog oglašavanja u državama članicama. Ako se ispune ti uvjeti, to će pomoći u objektivnom pokazivanju prednosti različitih proizvoda koji se mogu uspoređivati. Komparativno oglašavanje isto tako može potaknuti tržišno natjecanje među dobavljačima robe i usluga u korist potrošača.

(7) Treba uspostaviti minimalne i objektivne kriterije za određivanje je li neko oglašavanje zavaravajuće.

(8) Komparativno oglašavanje, kada se uspoređuju provjerljiva materijalna, relevantna, reprezentativna svojstva te kada nije zavaravajuće, može biti legitimno sredstvo informiranja potrošača o njihovim koristima. Stoga je poželjno izraditi široki koncept komparativnog oglašavanja kako bi se njime obuhvatili svi načini komparativnog oglašavanja.

(9) Treba uspostaviti uvjete dopuštenog komparativnog oglašavanja, u onoj mjeri u kojoj se oni odnose na uspoređivanje, kako bi se odredilo koje prakse u vezi s komparativnim oglašavanjem mogu narušiti tržišno natjecanje, biti štetne za konkurenčiju te se negativno odraziti na izbor koji se nudi potrošaču. Takvi uvjeti dopuštenog oglašavanja trebaju obuhvaćati i kriterije objektivnog uspoređivanja svojstava roba i usluga.

(10) Trebaju se primjenjivati međunarodne konvencije o autorskom pravu, kao i nacionalne odredbe o ugovornoj i neugovornoj odgovornosti kada se poziva na rezultate komparativnih ispitivanja koje su provele treće strane ili kada ih se koristi u komparativnom oglašavanju.

(11) Uvjeti komparativnog oglašavanja trebaju biti kumulativni i trebaju se u cijelosti poštovati. U skladu s Ugovorom, odabir oblika i metoda provedbe tih uvjeta treba prepustiti državama članicama ako ti oblici i metode nisu već određeni ovom Direktivom.

- (12) Ti uvjeti trebaju uključivati, posebno, razmatranje odredaba koje rezultiraju iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 510/2006 od 20. ožujka 2006. o zaštiti označa zemljopisnog podrijetla i označa izvornosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (¹), a posebno njezin članak 13., kao i druge odredbe Zajednice donesene u području poljoprivrede.
- (13) Člankom 5. Prve direktive Vijeća 89/104/EEZ od 21. prosinca 1988. o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima (²), na vlasnika registriranog robnog žiga prenose se isključiva prava, uključujući i pravo sprečavanja trećih strana u uporabi tijekom trgovanja bilo kojeg znaka koji je identičan ili sličan tom robnom žigu u vezi s identičnim robama ili uslugama ili čak, kada je to primjereno, i drugih roba.
- (14) Ipak, s ciljem dobivanja učinkovitog komparativnog oglašavanja, može biti prijeko potrebno identificirati robe ili usluge konkurenčije pozivanjem na robni žig ili zaštićeno ime čiji je vlasnik isti taj konkurent.
- (15) Takva uporaba robnog žiga, zaštićenog imena ili drugih razlikovnih označa drugih strana ne predstavlja povredu tog isključivog prava u slučajevima kada je ona sukladna s uvjetima utvrđenima ovom Direktivom, budući da je isključivi cilj i namjera postizanje razlikovanja među njima te objektivnog isticanja razlika na taj način.
- (16) Osobe ili organizacije za koje se prema nacionalnom pravu smatra da imaju legitiman interes u tim pitanjima, trebaju moći pokrenuti postupke protiv zavaravajućeg i nezakonitog komparativnog oglašavanja, bilo pred sudom ili pred upravnim tijelom nadležnim za odlučivanje o pritužbama ili za pokretanje odgovarajućih sudskih postupaka.
- (17) Ti sudovi ili ta upravna tijela trebaju imati ovlasti za izdavanje naloga ili ishođenje prestanka tog zavaravajućeg i nezakonitog komparativnog oglašavanja. U određenim slučajevima može biti poželjno zabraniti zavaravajuće i nezakonito komparativno oglašavanje čak i prije njegovog objavljivanja. Međutim, to ni u kojem slučaju ne podrazumijeva da su države članice obvezne uvesti pravila kojima se zahtijeva prethodna sustavna provjera tog oglašavanja.
- (18) Dragovoljnom kontrolom kakvu provode samoregulatorna tijela s ciljem eliminiranja zavaravajućeg ili nezakonitog komparativnog oglašavanja može se izbjegći pribjegavanje upravnim ili sudskim mjerama te bi se ona stoga morala poticati.
- (19) Zadaća je nacionalnog prava odrediti na kome je teret dokaza, stoga je primjereno sudovima i upravnim tijelima omogućiti da od trgovaca zahtijevaju pružanje dokaza o točnosti činjeničnih tvrdnji koje navode.
- (20) Uređivanje komparativnog oglašavanja neophodno je za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Stoga se zahtijeva djelovanje na razini Zajednice. Donošenje Direktive primjereno je instrument zato što se upravo Direktivom propisuju jednoobrazna opća načela, a da se istodobno državama članicama dozvoljava da same odaberu oblik i odgovarajuću metodu kojima će postići te ciljeve. To je u skladu s načelom supsidijarnosti.
- (21) Ova Direktiva ne bi smjela dovoditi u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prenošenje u njihovo nacionalno zakonodavstvo i primjenu direktiva kako su navedene u dijelu B Priloga I.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Svrha ove Direktive je zaštita trgovaca od zavaravajućeg oglašavanja i nepoštenih posljedica takvog oglašavanja te utvrđivanje uvjeta prema kojima se dopušta komparativno oglašavanje.

Članak 2.

Za potrebe ove Direktive:

- (a) „oglašavanje” znači predstavljanje u bilo kojem obliku u vezi s trgovinom, poslovanjem, obrtom ili profesionalnom djelatnošću s ciljem promidžbe roba ili usluga, uključujući i nepokretnu imovinu, prava i obveze;
- (b) „zavaravajuće oglašavanje” znači svaki oblik oglašavanja koje na bilo koji način, uključujući i njegovo predstavljanje, zavarava ili vrlo vjerojatno zavarava osobe kojima je upućeno ili do kojih dopire te za koje postoji velika vjerojatnost da zbog svoje zavaravajuće naravi utječe na ekonomsko ponašanje ili koje iz istih tih razloga šteti ili vrlo vjerojatno šteti konkurentima;
- (c) „komparativno oglašavanje” znači svaki oblik oglašavanja koje izrijekom ili prešutno identificira konkurenta ili robe ili usluge koje taj konkurent nudi;
- (d) „trgovac” znači svaka fizička ili pravna osoba koja djeluje u svrhe vezane uz njezinu trgovacku odnosno poslovnu djelatnost, obrt ili slobodno zanimanje, kao i svaka osoba koja djeluje u ime ili za račun trgovca;

⁽¹⁾ SL L 93, 31.3.2006., str. 12.

⁽²⁾ SL L 40, 11.2.1989., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Odlukom 92/10/EEZ (SL L 6, 11.1.1992., str. 35.).

- (e) „nositelj pravila postupanja” znači svaki subjekt, uključujući trgovca ili skupinu trgovaca, koji je odgovoran za sastavljanje i reviziju pravila postupanja i/ili praćenje kako ta pravila poštuju osobe koje su pristale njima se obvezati.

Članak 3.

Prilikom određivanja je li neko oglašavanje zavaravajuće, u obzir se uzimaju sva njegova svojstva, posebno sve informacije koje ono sadrži, a koje se odnose na:

- (a) svojstva roba ili usluga, kao što su njihova dostupnost, narav, izvedba, sastav, metoda i datum proizvodnje ili dobavljanja, prikladnost za namjenu, uporaba, količina, specifikacija, zemljopisno ili komercijalno podrijetlo ili rezultati koji se očekuju od njihove uporabe ili rezultati i materijalna svojstva ispitivanja ili provjera koji se provode na toj robi ili uslugama;
- (b) cijenu ili način izračuna te cijene i uvjete pod kojima se ta roba dobavlja ili te usluge pružaju;
- (c) narav, atribute i prava oglašivača, kao što su njegov identitet i imovina, njegove kvalifikacije i vlasništvo nad industrijskim, komercijalnim ili intelektualnim vlasničkim pravima ili njegove prednosti i razlikovna svojstva.

Članak 4.

Komparativno oglašavanje, ako se odnosi na uspoređivanje, dopušteno je ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) ako ono nije zavaravajuće u smislu članka 2. točke (b), članka 3. i članka 8. stavka 1. ove Direktive ili članaka 6. i 7. Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi“)⁽¹⁾;
- (b) ako ono uspoređuje robe ili usluge koje zadovoljavaju iste potrebe ili koje su namijenjene u iste svrhe;
- (c) ako ono objektivno uspoređuje jedno od ili veći broj materijalnih, relevantnih i reprezentativnih provjerljivih svojstava tih roba i usluga, koja mogu obuhvaćati i cijenu;
- (d) ako ono ne diskreditira niti ne blati robne žigove, zaštićena imena, ostala razlikovna svojstva, robe, usluge, djelatnosti ili prilike konkurenta;
- (e) ako se ono, kod proizvoda s označkom podrijetla, u svakom pojedinom slučaju odnosi na proizvode s istom označkom;

⁽¹⁾ SL L 149, 11.6.2005., str. 22.

- (f) ako ono ne iskorištava na nepošten način prednost ugleda robnog žiga, zaštićenog imena ili drugih razlikovnih svojstava konkurenta ili označe podrijetla konkurentskog proizvoda;

- (g) ako ono ne predstavlja robe ili usluge kao imitacije ili replike roba ili usluga koji nose zaštićeni robni žig ili zaštićeno ime;

- (h) ako ono ne stvara zbumjenost među trgovcima, između oglašivača i konkurenta ni između robnih žigova, zaštićenih imena, ostalih razlikovnih svojstava, robe ili usluga oglašivača i robnih žigova, zaštićenih imena, ostalih razlikovnih svojstava, robe ili usluga njegovog konkurenta.

Članak 5.

1. Države članice osiguravaju odgovarajuća i učinkovita sredstva borbe protiv zavaravajućeg oglašavanja i izvršavaju sukladnost s odredbama o komparativnom oglašavanju u interesu trgovaca i konkurenata.

Takva sredstva obuhvaćaju i zakonske odredbe prema kojima osobe ili organizacije za koje se prema nacionalnom pravu smatra da imaju legitiman interes u borbi protiv zavaravajućeg oglašavanja ili u uređivanju komparativnog oglašavanja mogu:

- (a) poduzimati pravne mjere protiv takvog oglašavanja;
 - ili
 - (b) iznijeti takvo oglašavanje pred upravno tijelo nadležno bilo za odlučivanje o pritužbama bilo za pokretanje odgovarajućih pravnih postupaka.
2. Svakoj državi članici prepušta se da sama odluci koja su sredstva iz drugog podstavka stavka 1. na raspolaganju te treba li sudovima ili upravnim tijelima omogućiti da zahtijevaju pretodno korištenje drugih postojećih načina rješavanja tih pritužaba, uključujući i one iz članka 6.
- Svakoj državi članici prepušta se da sama odluci:
- (a) mogu li se ta pravna sredstva usmjeravati zasebno ili zajedno protiv većeg broja trgovaca iz istog gospodarskog sektora;
 - i
 - (b) mogu li se ta pravna sredstva usmjeravati protiv nositelja pravila postupanja u slučajevima kada predmetna pravila postupanja promiču nepoštovanje pravnih zahtjeva.

3. Prema odredbama iz stavaka 1. i 2., države članice sudovima ili upravnim tijelima prenose ovlasti koje im, u slučajevima kada smatraju da su takve mjere neophodne uzimajući u obzir sve uključene interese, a posebno javni interes, omogućavaju da:

- (a) izdaju nalog za prestanak ili pokrenu odgovarajuće pravne postupke za izdavanje naloga za prestanak zavaravajućeg ili nezakonitog komparativnog oglašavanja;

ili

- (b) ako zavaravajuće oglašavanje ili nezakonito komparativno oglašavanje još uvjek nije objavljeno, ali je njegova objava neizbjježna, izdaju nalog za zabranu ili pokrenu odgovarajuće pravne postupke za izdavanje naloga za zabranu takve objave.

Prvi podstavak primjenjuje se čak i onda kada ne postoje dokazi stvarnoga gubitka, štete, ni namjere ili nemara na strani oglašivača.

Države članice osiguravaju da se mjere iz prvog podstavka poduzmu prema ubrzanom postupku s privremenim ili s konačnim učinkom, već prema želji država članica.

4. Države članice na sudove ili upravna tijela mogu prenijeti ovlasti s ciljem eliminiranja trajnih učinaka zavaravajućeg oglašavanja ili nezakonitog komparativnog oglašavanja za čiji je prestanak izdan nalog konačnom odlukom, kojima im omogućuju da:

- (a) zatraže objavlјivanje te odluke u cijelosti ili samo djelomično i u obliku koji oni smatraju odgovarajućim;
- (b) osim toga zatraže još i objavu ispravka.

5. Upravna tijela iz točke (b) drugog podstavka stavka 1. moraju:

- (a) biti sastavljena tako da ne postoji dvojba u njihovu nepri-stranost;
- (b) imati odgovarajuće ovlasti, kada odlučuju o pritužbama, da učinkovito prate i izvršavaju poštovanje svojih odluka;
- (c) redovito obrazlagati svoje odluke.

6. Kada ovlasti iz stavaka 3. i 4. izvršava isključivo upravno tijelo, ono uvijek obrazlaže svoje odluke. U tom slučaju moraju se predvidjeti postupci prema kojima nepropisno ili neopravданo izvršavanje ovlasti od strane upravnog tijela ili njegovo nepropisno neopravданo neizvršavanje tih ovlasti može biti predmet sudskog nadzora.

Članak 6.

Ovom se Direktivom ne isključuje dobrovoljna kontrola zavaravajućeg ili komparativnog oglašavanja od strane samoregulacionih tijela koju države članice mogu poticati, kao ni traženje pomoći od takvih tijela od strane osoba ili organizacija iz drugog podstavka članka 5. stavka 1., pod uvjetom da su postupci pred takvim tijelima samo dodatak sudskim ili upravnim postupcima iz tog članka.

Članak 7.

Države članice sudovima ili upravnim tijelima prenose ovlasti koje im u građanskim ili upravnim postupcima iz članka 5. omogućavaju da:

- (a) zatraže od oglašivača da dostavi dokaze o točnosti činjeničnih tvrdnji u oglašavanju ako se, uzimajući u obzir legitiman interes koji oglašivač i svaka druga strana može imati u tom postupku, takav zahtjev čini primjereno na temelju okolnosti dotičnog slučaja, a u slučaju komparativnog oglašavanja da zatraže od oglašivača da dostavi takve dokaze u vrlo kratkom roku;

i

- (b) činjenične tvrdnje smatraju netočnima ako se ne dostave dokazi zatraženi u skladu s točkom (a) ili ako ih sud ili upravno tijelo smatraju nedostatnima.

Članak 8.

1. Ova Direktiva ne spričava države članice da zadrže postojeće ili donesu nove odredbe s ciljem osiguravanja šire zaštite trgovaca i konkurenata u pogledu zavaravajućeg oglašavanja.

Prvi se podstavak ne primjenjuje na komparativno oglašavanje ako se ono odnosi na uspoređivanje.

2. Odredbe ove Direktive primjenjuju se ne dovodeći u pitanje odredbe Zajednice o oglašavanju specifičnih proizvoda i/ili usluga ni ograničenja ili zabrane oglašavanja u određenim medijima.

3. Odredbe ove Direktive koje se odnose na komparativno oglašavanje ne obvezuju države članice koje u skladu s odredbama Ugovora zadrže postojeće ili uvedu nove zabrane oglašavanja u pogledu određenih roba ili usluga, bilo da se one nameću izravno ili da ih nameće tijelo ili organizacija koji su prema pravu država članica odgovorni za uređivanje obavljanja komercijalne, industrijske, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, da dopuste komparativno oglašavanje u pogledu tih roba ili usluga. U slučajevima kada su te zabrane ograničene samo na određene medije, ova se Direktiva primjenjuje samo na medije koji nisu obuhvaćeni tim zabranama.

4. Ni jedna odredba ove Direktive ne sprečava države članice da u skladu s odredbama Ugovora zadrže postojeće ili uvedu nove zabrane ili ograničenja uporabe usporedaba u oglašavanju profesionalnih usluga, bilo da se one nameću izravno, bilo da ih nameće tijelo ili organizacija koji su prema pravu država članica odgovorni za uređivanje obavljanja profesionalne djelatnosti.

Članak 9.

Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 10.

Ovime se Direktiva 84/450/EEZ stavlja izvan snage, ne dovođeći u pitanje obveze država članica koje se odnose na rokove za prenošenje ove Direktive u njihovo nacionalno pravo i primjenu direktiva kako su navedene u dijelu B Priloga I.

Upućivanja na Direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom u Prilogu II.

Članak 11.

Ova Direktiva stupa na snagu 12. prosinca 2007.

Članak 12.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljen u Strasbourg 12. prosinca 2006.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće

Predsjednik

M. PEKKARINEN

PRILOG I.

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage, s naknadnim izmjenama

Direktiva Vijeća 84/450/EEZ

(SL L 250, 19.9.1984., str. 17.)

Direktiva 97/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 290, 23.10.1997., str. 18.)

Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 149, 11.6.2005., str. 22.)

samo članak 14.

DIO B

Popis rokova za prenošenje u nacionalno pravo i primjenu

(iz članka 10.)

Direktiva	Rok za prenošenje	Datum primjene
84/450/EEZ	1. listopada 1986.	—
97/55/EZ	23. travnja 2000.	—
2005/29/EZ	12. lipnja 2007.	12. prosinca 2007.

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 84/450/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2., uvodne riječi	Članak 2., uvodne riječi
Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka (a)
Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka (b)
Članak 2. točka 2.a	Članak 2. točka (c)
Članak 2. točka 3.	Članak 2. točka (d)
Članak 2. točka 4.	Članak 2. točka (e)
Članak 3.	Članak 3.
Članak 3.a stavak 1.	Članak 4.
Članak 4. stavak 1., prvi podstavak, prva rečenica	Članak 5. stavak 1., prvi podstavak
Članak 4. stavak 1., prvi podstavak, druga rečenica	Članak 5. stavak 1., drugi podstavak
Članak 4. stavak 1., drugi podstavak	Članak 5. stavak 2., prvi podstavak
Članak 4. stavak 1., treći podstavak	Članak 5. stavak 2., drugi podstavak
Članak 4. stavak 2., prvi podstavak, uvodne riječi	Članak 5. stavak 3., prvi podstavak, uvodne riječi
Članak 4. stavak 2., prvi podstavak, prva alineja	Članak 5. stavak 3., prvi podstavak, točka (a)
Članak 4. stavak 2., prvi podstavak, druga alineja	Članak 5. stavak 3., prvi podstavak, točka (b)
Članak 4. stavak 2., prvi podstavak, završne riječi	Članak 5. stavak 3., drugi podstavak
Članak 4. stavak 2., drugi podstavak, prva alineja	Članak 5. stavak 3., treći podstavak
Članak 4. stavak 2., drugi podstavak, druga alineja	Članak 5. stavak 3., treći podstavak
Članak 4. stavak 2., drugi podstavak, završne riječi	Članak 5. stavak 3., treći podstavak
Članak 4. stavak 2., treći podstavak, uvodne riječi	Članak 5. stavak 4., uvodne riječi
Članak 4. stavak 2., treći podstavak, prva alineja	Članak 5. stavak 4. točka (a)
Članak 4. stavak 2., treći podstavak, druga alineja	Članak 5. stavak 4. točka (b)
Članak 4. stavak 3., prvi podstavak	Članak 5. stavak 5.
Članak 4. stavak 3., drugi podstavak	Članak 5. stavak 6.
Članak 5.	Članak 6.
Članak 6.	Članak 7.
Članak 7. stavak 1.	Članak 8. stavak 1., prvi podstavak
Članak 7. stavak 2.	Članak 8. stavak 1., drugi podstavak
Članak 7. stavak 3.	Članak 8. stavak 2.
Članak 7. stavak 4.	Članak 8. stavak 3.
Članak 7. stavak 5.	Članak 8. stavak 4.
Članak 8., prvi podstavak	—
Članak 8., drugi podstavak	Članak 9.
—	Članak 10.
—	Članak 11.
Članak 9.	Članak 12.
—	Prilog I.
—	Prilog II.